

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2021.

1. VRSTA PRIJAVE

Timska

Individualna

2. LIČNI PODACI (Ukoliko je timska prijava onda se unose podaci za sve učesnike/ce)

- a. IME I PREZIME
AMIR HADŽIĆ
- b. ADRESA
- c. TELEFON
- d. E-MAIL ADRESA
hadzicamir430@gmail.com
- e. ZVANJE
Nastavnik elektrostrukture, dipl.ing.el.teh.
- f. BROJ ČLANSKE KARTICE ZAJEDNICE INOVATIVNIH NASTAVNIKA/CA

3. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	JUMS ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA TUZLA
b. Adresa:	M.H.USKUFija br.2, 75000 Tuzla
c. Telefon:	035 281 167
d. Posao koji obavljate:	Nastavnik stručno-teoretske nastave elektro struka
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	15 do 18 godina
f. Godine staža:	28

4. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA (Ukoliko je timska prijava onda navodite zajednički tekst o pedagoškim uvjerenjima) minimalno 100 - maksimalno 300 riječi

U mojoj školi nastava se provodi po modularnim nastavnim planovima i programima gdje je učenik u usredištu i da smo mi samo nevidljivi i nemametljivi vodiči koji ih vode do konačnog cilja-savladavanja svih prepreka, postignuća i ovladavanja praktičnim vještinama koje će ih osposobiti za tržište rada ili nastavka školovanja na Univerzitetima kod nas i u svijetu. Kod učenika želim podstaći kreativnost, poduzetnost i inovativnost kako bi nakon završetka srednješkolskog obrazovanja budu spremni za izazove koji ih očekuju u budućnosti. Godinama radeći kao profesor u srednjoj elektrotehničkoj školi sam radio razne projekte, ali izostajala je finansijska podrška za koju sam se snalazio na razne načine, moleći razne NVO-e, Partner MKF i tako crpeći svoju energiju i gubeći dragocijeno vrijeme na sastanke sa eventualnim donatorima, a uz to je i moj rad kao profesora iziskivao veliki napor. Da ne bih više uzalud trošio svoju energiju na namicanje finansijskih sredstava odlučio sam otići korak dalje i 2016.godine sam formirao omladinsko udruženje sa svojim učenicima tada završnog razreda moje škole i evo nas u 2021. gdje je njih 4 završilo fakultete, a uporedno smo radili razne projekte sa učenicima osnovnih i srednjih škola o čemu sam napisao tekst pod nazivom "Moje inovativne prakse u periodu od 2016-2021" i poslao na adresu COI-step by step u aprilu. Na

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2021.

ovaj način mi je put ka finansijskim sredstvima za edukaciju i razvoj praktičnih vještina učenika osnovnih i srednjih škola bio otvoren, jer sam putem Javnih poziva lakše mogao doprijeti. Naravno morao sam napisati kvalitetan projekt. Tako je nastao i ovaj projekat "Parlamentarna debata-rješavanje problema aerozagađenja u gradu Tuzla". Kako prije 6 godina tako i danas u svojim školama nemamo nikakvih novčanih sredstava za održavanje kvalitetne nastave tako da sam mišljenja da sam uradio pravi potez na koji sam veoma ponosan.

5. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Parlamentarna debata-rješavanje problema aerozagađenja u gradu Tuzla"
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Projekat se fokusira na organizaciju takmičenja - parlamentarna debata za učenike 6 srednjih škola: elektrotehničke, mašinske, saobraćajne, hemijske, mješovite i gimnazije "Meša Selimović" u Gradu Tuzla sa ciljem da se ohrabre u iznalaženju inovativnih metoda pristupa u rješavanju problema zagađenja zraka. Projekat je okupio 650 učenica i učenika u dobi od 17 do 19 godina mješovitih škola i gimnazije u Tuzli. Interaktivni pristup je omogućen kroz 6 radionica, 6 igrokaza dramskih sekcija 6 škola na razlišite teme, finalno takmičenje parlamentarnih debata, zajedničke predstave sa tematikom koju su škole obrađivale u Javnoj debati i biciklističkoj vožnji kroz grad novoformiranih biciklističkih sekcija u školama koji će doprinjeti razmjeni iskustava o zajedničkom problemu sa ostalim mnogobrojnim učesnicima. Na ovaj način izgraditi će se kapaciteti - neformalne grupe mladih koji će djelovati kako bi se posljedice koje izaziva aerozagađenje u našem gradu ublažile i smanjile na najmanju mjeru kako bi život u našem gradu postao podnošljiviji i kako bi se gradske i kantonalne vlasti počele ozbiljno baviti problemom aerozagađanja.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	d)predmetni/e nastavnici/e u srednjim školama

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi Za ovu metodologiju projekta smo se odlučili jer sličan projekt je urađen u JUMS Elektrotehnička škola Tuzla kada su učenici III t4 u okviru predmeta Demokratija i ljudska prava pod vodstvom profesorice Admire Uzunić obradili temu "Aerozagađenje na području Tuzlanskog kantona". Sa ovom temom oni su pobijedili na Školskom takmičenju 2017.godine čime su stekli pravo da predstavljaju školu na općinskom takmičenju u aerozagađenja na području TK kroz analizu, obradu raznih tema, anketa, intervju pojedinaca, institucija i NVO-a koji se bave temom okoliša u TK,Značaj zraka i njegovo zagađenje, uticaj individualnih ložišta, industrijskih postrojenja, saobraćaja na zagađenje zraka u TK;Zakonski podzakonski akti važni za kvalitet zraka u FBiH,Monitoring zraka;uticaj zagađenja zraka na zdravlje ljudi; Plan djelovanja termoelektrane Tuzla u slučajevima izuzetne zagađenost. Da bi obavili sve ove aktivnosti učenici su trebali raspoređati sa određenim informacijama koje su dobili iz različitih izvora. S obzirom da je prošlo dvije godine, a da vlasti i svi odgovorni subjekti nisu preduzeli neke značajnije akcije za rješavanje problema

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2021.

aerozagađenja u našem gradu, a koji je sve izraženiji i opasniji smatramo da ćemo ovim projektom animirati građane i razne neformalne grupe za čisti zrak(Grupa za čisti zrak, Pokret za čisti zrak) koji djeluju, ali vrlo statično preko facebook-a, neorganizovano i konačno pokrenuti stvari sa mrtve tačke gdje ćemo pronaći balans zajedničkog djelovanja vlasti i građana i tretirati ovaj problem kao naš zajednički gorući problem.Stanje sa zrakom u našem gradu postajalo je sve gore, nadležni nisu poduzimali konkretnе akcije, bukvalno smo se gušili tako da sam nakon razgovoru sa kolegicom Admiron t.j.na njeno odobravanje odlučio napisati projekat i sa članovima svog udruženja prijaviti na Javni poziv Grant"Misli o prirodi"koji je objavio CPCD Sarajevo a finansira Švedska.Naravno prijava je mogla ići samo ako ste NVO tako da je projekat poslan u januaru 2020.Projektom sam predvidio veliki broj aktivnosti poput radionica za učenike, nastavnike, biciklističke vožnje, akcija čišćenja u našem gradu, igrokaze, predstave i cijelo vrijeme implementacije istih radili smo pod pritiskom i pod maskama zbog pandemije Covida, ali smo uspjeli uz veliki trud članova udruženja, menadžmenta 6 škola, učenika i nastavnika je smo sve odradili uživo, a da se nitko od aktera nije zarazio. Izgarajući svi zajedno: moje uduženje Ekosol, partneri Biciklistički klub Tuzla i Pozorište mladih Tuzle i svih 6 škola dobili smo smjernice kako djelovati i kako se izboriti za prevladavanje zagađenja zraka u našem gradu.

CILJ I ŽELJENI ISHODI (sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići)

minimalno 50 - maksimalno 200 riječi

Osnovni cilj: Doprinos jačanju ekološke svijesti inovativnim i kreativnim pristupom kod srednjoškolske populacije putem parlamentarne debate, umjetničkog izražavanja i zdravijeg načina življenja u gradu Tuzla. Posebni ciljevi: 1.Ohrabriti učenike i njihove profesore iz 6 škola grada Tuzla da istraže moguće puteve djelovanja u smjeru iznalaženja načina u rješavanju problema sve prisutnijeg aerozagađenja kroz dijalog, razmjenu iskustava, umjetnički izražaj i zdraviji odnos prema prirodi na takmičenju parlementarnih debata i znanja koja će steći u pripremnim radionicama.

2.Podržavajući inovativnost i kreativnost učenika takmičenje parlamentarnih debata, scenski nastup i zdraviji način života će poslužiti kao platforma za učenike i profesore da upoznaju jedni druge i iznađu puteve za iznalaženje rješenja za zajedničke probleme.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.)

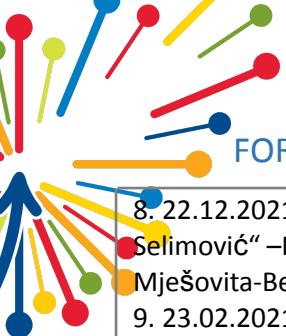
minimalno 300 - maksimalno 1000 riječi

Projekat je obuhvatio sljedeće aktivnosti:

1. Nabavka 6 bicikala za učenike 6 škola i kako bi u okviru biciklističkih sekcija razvijali motoriku učenika u školama i više koristili bicikl kao prevozno sredstvo. Uručivanje bicikala školama je obavljeno 16.7.2020.(elektrotehnička, saobraćajna, mašinska,hemijska,mješovita,gimnazija Meša Selimović.(sl.1 i sl.2)
- 2.Radionica o biciklizmu za nastavnike voditelje biciklističkih sekcija I učenike 6 škola u prostorijama mašinske škole.(sl.3)
3. 10.09. i 11.09. 2020. na sceni Pozorišta mladih Tuzle (dvorana Kaleidoskop) održan je prvi modul radionica za 5 nastavnica i 1 nastavnika 6 srednjih škola-voditelja dramskih sekcija u Tuzli koji su osposobljeni za pisanje tekstova za 6 igrokaza koje su predstavili na Drugom modulu.(sl.4)
- 4.22.09. održana je biciklistička vožnja kroz naš grad povodom svjetskog Dana bez automobile uz učešće 60 učenika iz 6 škola.(sl.5)
5. 28.09. i 29.09. na sceni Pozorišta mladih Tuzle (dvorana Kaleidoskop) održan je drugi modul za nastavnike-voditelje dramskih sekcija na kojem su analizirani scenariji budućih igrokaza koje su osmisili nastavnici 6 škola kroz interaktivni pristup svih učesnika radionice.Mentori iz Pozorišta mladih su uputili nastavnike za dalji rad u školama sa učenicima.(sl.6)
6. 12.10. i 13.10. održani su treninzi za profesore -voditelje javnih debata srednjih škola u Tuzli. Prezentovano im je 8 tema, a predavači su bili iz sljedećih sektora: Eko akcija Sarajevo, Federalni inspektor za okoliš, Grad Tuzla, Centralno grijanje , Pedagoški zavod Tuzla, JUMS Elektrotehnička škola, UKC Tuzla i UG Ekosol Tuzla. Nastavnici su dobili upute o propozicijama za pripreme i finalno takmičenje debata.(sl.7)
- 7.Nakon treninga za profesore održan je trening za učenike koji će učestvovati u debatama(sl.8)

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2021.

8. 22.12.2021. Na sceni Pozorišta mladih-Kaleidoskop prikazana su 4 igrokaza srednjih škola: Gimnazija „Meša Selimović“ –Nešto je u zraku,Elektrotehnička- Pozdrav iz Tuzle, Hemisika- Uticaj individualnih ložišta, Mješovita-Bezimeni, Mašinska-Nešto strefi konu u svojim prostorijama.(sl.9,10,11,12)
9. 23.02.2021.u prostorijama TC Dramar u Sali za prezentacije održano je finalno takmičenje Javnih debata 6 srednjih škola na zadate teme:elektrotehnička-. Utjecaj produkata sagorijevanja iz TE Tuzla na aerozagađenje,mašinska- Primjena obnovljivih izvora energije za otklanjanje posljedica aerozagađenja, Utjecaj saobraćaja na aerozagađenje –saobraćajna škola, Utjecaj individualnih ložišta na aerozagađenje-hemisika , Utjecaj aerozagađenja na zdravlje ljudi-mješovita, Mjere koje se preduzimaju u uslovima aerozagađenja-gimanzija “Meša Selimović”. Tim svake škole su predstavljala po 2 učenika(8 učenica i 4 učenika) koji su kroz ppt i pano prezentacije svaka na svoju teme analizirali problem i ponudili moguća rješenja koja će se prezentirati na okruglom stolu na kraju implementacije projekta.Na kraju finalnog takmičenja svi učesnici su dobili prigodne nagrade i priznanja.(sl.13,14,15,16)
10. 25.3.2021. Na sceni Kaleidoskop u saradnji sa našim projektnim partnerom Pozorištem mladih Tuzle je prikazana predstava ”Život u magli” uz poštivanje strogih epidemioloških mjera (maksimaum 30 osoba u pozorištu)koja je nastala iz 6 igrokaza čije scenarije su napisali nastavnici bosanskog jezika 6 škola i koja predstavlja vrhunac naših aktivnosti kroz ovaj projekat.(sl.16)Svi učesnici u predstavi i igrokazima su dobili priznanja.(sl.17)
- 11.Konstrukciju stalaka parking za bicikla u 5 škola učesnica u projektu, a elektrotehnička škola ih već ima te joj nije potrebno.a stalke su volonterski uradili učenici mašinske škole kroz predmet Praktična nastava.(sl.17 i sl.18,19)
12. 26.maja je održan Okrugli sto-Javna diskusija, završna aktivnost svih relevantnih predstavnika učesnika projekta i vlasti u Gradu Tuzla kako bi se ozbiljnije počeli baviti problemom aerozagađenja.Učenici su predstavili svoje prijedloge rješenja nakon čega je uslijedila diskusija iz koje su proizašli zaključci koje smo uputili svim relevantnim institucijama, pojedincima i medijima.
- 13.5.juna na svjetski Dan okoliša je školama podijeljeno cvijeće i sadnice koje su posadili učenici ekoloških sekcija u svoja dvorišta. (sl.20)
- Moram napomenuti da su sve ove aktivnosti održane u dogovoru sa menadžmentima škola i nastavnicima koji su uložili izuzetan napor da se ovaj projekat implementira uz izuzetno poštivanje svih epidemioloških mjera(svim učesnicima u projektu obezbjeđen je radni material i zaštitne maske).
- Projekat ima jasnu poveznicu svojih aktivnosti sa operativnim ciljevima i mjerama zaštite okoliša u FBiH Strategija okoliša FBiH 2008-2018, Mjera 5.3.1.3: Program obrazovanja mladih ljudi - srednje škole. Operativni cilj 5.3.2: Jačanje kapaciteta ekspertske i lokalne zajednice.Tokom 6 jednodnevnih radonica, edukacije koja će svojim programom obuhvatiti teme kao što su obnovljivi izvori energije, upravljanja prirodnim resursima, projekat ima direktnu poveznicu sa LEAP-om zajednica u kojima će se provoditi.Operativni cilj 4.1.12. jačanje ekološke svijesti, Ublažavanje posljedica klimatskih promjena.
- Pozorišna predstava koja je nastala kao rezultat ovog projekta i koja na umjetnički i potpuno inovativni način pristupa problemu aerozagađenja će odgovoriti izazovima koje je postavio ovaj projektni prijedlog, naći će svoj put do svih građana u Tuzlanskom kantonu koji će prepoznati naš trud i uključiti se zajedno sa nama da se izborimo za ono što nam po Ustavu i zakonu pripada pravo na život, tj.zdrav život za nas i našu djecu. Takođe ćemo se boriti da naše akcije budu prepoznate i u drugim "zagađenim" dijelovima BiH i bit ćemo na raspolaganju i drugim sličnim uduženjima i institucijama u zajedničkoj borbi za čist zrak i okoliš. Ovim projektom inicirat ćemo problem i iznači rješenja za isti na jedan poseban način i sa populacijom stanovništvo(mladi),a koji dolaze sa nekim novim elanom spremni da se uhvate u koštač sa svim izazovima koje BH društvo postavlja pred njih. Naravno sa njima su tu i njihovi nastavnici –vodići da te izazove pretvore u stvarnost.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (*Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrnjepiti?*)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

- 1.Izgrađeni kapaciteti mladih neformalnih grupa-pokreta za rješavanje problema aerozagađenja.
- 2.Ovladavanje učenika srednjih škola inovativnim i kreativnim pristupom problemima u zajednici i iznalaženje metoda njihovog rješavanja.-5 osmišljenih igrokaza u 5 škola na teme aerozagađenja, zajednička predstava”Život u magli“.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2021.

3. Osvješteni učenici u segmentu ekološke održivosti i energetske efikasnosti u gradu-formirane biciklističke sekcije u 6 škola, donirano 6 bicikala školama, postavljeni parkinzi za bicikla u dvorištima 6 škola, zasađeno cvijeće u dvorištima 6 škola na Svjetski Dan okoliša..
4. Animirani i mobilizirani građani u aktivnom učešću problematike aerozagađenja-emisije i prilozi emitovani na društvenim mrežama, portalima i RTV TK,RTV Slon i RTV 7.
5. Povećan broj lokacija i mjernih stanica za mjerjenje kvaliteta zraka u gradu Tuzla-postavljeno 6 novih mjernih stanica na 5 osnovnih škola i krovu MKF Partner u Tuzli koji je donirao opremu , a instalaciju uradili članovi udruženja Ekosol.
6. Pojačana interakcija u radu inspekcijskog nadzora zagađivača zraka u gradu Tuzla i brza reakcija kantonalne službe za monitoring zraka u slučajevima enormne zagađenosti i pravovremenih proglašenja epizoda u skladu sa Planom interventnih mjera u uslovima enormnog zagađenja u Tuzlanskom kantonu.Okrugli sto u okviru projekta gdje su pozvani svi relevantni akteri koji su u neposrednoj vezi sa zagađenjem zraka u našem gradu i mjera koje se poduzimaju u vezi sa istim.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Da bi ste implementirali neku ideju, odnosno projekt potrebna su finansijska sredstva, što je vrlo teško obezbjediti kroz komplikovan sistem i vječitu besparicu u blagajnama škola, tako da je moj prijedlog osnujte prvo neformalnu grupu sa svojim učenicima i krenite sa malim projektima, a kada se istrenirate sa tom vrstom projekta doći ćete i do onih većih i velikih. Naravno mi u Tuzli imamo sreću da tu djeluje Fondacija tuzlanske zajednice koja pomaže školama i nastavnicima koja je i meni pomogla kod osnivanja prvo neformalne grupe sa mojim učenicima, a potom i udruženja. Sa učenicima je lijepo raditi jer je to mladost koja je uvijek nasmijana i pozitivna i pomaže Vam da pobegnete od naše turobne realnosti, a usput učite od njih a i oni od Vas, korist je višestruka jer postižete i ono što vam se u nekom početnom momentu čini nedostignim. Na kraju svi njihovi uspjesi su i Vaši uspjesi, gledate ih kako postaju ljudi i ponosni ste jer ste i Vi doprinijeli njihovom napredovanju i uspjesima. Moram naglasiti da se prijavljujem individualno, jer sam osmislio i napisao ovaj projekt koji sam mogao prijaviti u sklopu UG Ekosol čiji sam predsjednik. Naravno svaka aktivnost iz ovog projekta je inovativna praksa, tako da sam uključio veliki broj saradnika mojih kolegica i kolega iz 6 škola njih 23, a svakako poseban doprinos su dali i članovi mog uduženja Ekosol. Svaku ovu aktivnost trebalo je osmisiliti, izabrati sa menadžmentom škola saradnike iz reda nastavnika, potom i predavače iz raznih branši i sve ih uputiti kakve prezentacije trebaju napraviti, tako da smatram da sam vrlo ponosan na ono što sam u pripremnim radnjama, organizaciji i implementaciji uradio u projektu.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE